N°. 3468. 1858.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 30 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

WAARSCHUWING.

Eenige weinigen der geabonneerden op *de Tijd, Noord-Hollandsche Courant*, zijn nog in gebreke gebleven het verschuldigde aan abonnementsgelden over te maken. Zij worden bij deze uitgenoodigd, voor het einde der week deze verpligting na te komen, ten einde geen staking in de toezending der Couranten te ondervinden.

Voor het overmaken der gelden kan men gebruik maken van Postwissels op Amsterdam aan de orde van „de Administratie van het dagblad *de Tijd*", die aan alle Postkantoren tegen 1 percent van het bedrag verkrijgbaar zijn.

Deze onkosten mogen van het verschuldigde worden afgetrokken.

Namens de administratie van het dagblad „*de Tijd*"

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

AMSTERDAM, 29 September.

Welke is de verhouding, waarin de Regering staat tegenover de Tweede Kamer? De vraag is niet ongepast voor al wie zich herinnert, dat het ministerie met de Vertegenwoordiging bijna niet in aanraking is geweest. Men heeft immers van de zijde der Regering tot de opening der zitting niets vernomen buiten het Regerings-programma, hetwelk bij zijne opkomst werd openbaar gemaakt. Dat programma zag er, wel is waar, goed uit, maar was en bleef toch altijd slechts een programma, dat van de praktijk geur en kleur moet ontvangen. Daarbij komt nog, dat, na de opkomst van het ministerie, de helft der leden van de Tweede Kamer aftrad, zoo dat met een nieuw goevernement, thans eene voor de helft vernieuwde Tweede Kamer in 't Parlement verschijnt. De vernieuwde Kamer heeft weinig nieuwe leden aangebragt; maar desniettemin is het toch opmerkelijk, dat de jongste verkiezingen zich hebben onderscheiden door een prijsbaren liberalen zin. De verkiezingen zijn insgelijks eene soort van programma geweest, die de bewegers der jongste jaren hebben doen gevoelen, dat hun rijk voor het oogenblik gedaan heeft, omdat Vorst en Volk rust willen. Rust ten aanzien der kerkelijk-politieke hartstogten, opdat er eindelijk eens de hand kunne worden geslagen aan de groote landsbelangen, die in de laatste jaren maar al te zeer zijn verwaarloosd.

De taak van het goevernement is derhalve aan de eene zijde zeer gemakkelijk. Het heeft slechts al wat de hartstogten op kerkelijk terrein beroert, op zij te laten. Want zoo er iets blijkbaars is in de geschiedenis der laatste jaren, dan is het dit, dat de kerkelijke twisten slechts daarom eenige waarde hebben gehad, omdat het goevernement de behoefte of de zwakheid had er waarde aan toe te kennen. Wil de Regering zich van den invloed der dweepers vrijhouden, zij heeft niets anders te doen dan ze niet te achten en dien overeenkomstig te handelen. Aan die zijde staat de Regering op een veiligen bodem, en zal zij niet meer last hebben, dan zij zich-zelve op den hals zal halen.

Zij heeft alzoo de gelegenheid, om zich op het andere minder gemakkelijk te volbrengen doel van haar taak met alle kracht toe te leggen. Zij heeft onze publieke, in de laatste jaren al te zeer miskende, belangen te regelen, opdat Nederland niet al te ver achter gerake in de vaart, die de wereld rondom ons heeft genomen. Dáár is het punt, waar de Regering met de Kamer in ernstige aanraking zal komen.

Het is onbegrijpelijk zeker, dat de Vertegenwoordiging met vreugde zal zijn aan het streven der Regering, om met de hulp van den Staat eene goede oplossing te geven aan vele hangende quæstiën, die groote geldelijke uitgaven vergen. Maar het is een probleem, of de Kamer zich zoo mildelijk zal betoonen als de Regering.

Het komt ons voor, dat de Kamer iets minder ruim kan zijn dan de Regering in hare koncessie aan de heeren Sloet-Reuchlin, zonder dat men het regt zal hebben haar van bekrompenheid te beschuldigen. Maar wij gevoelen ons evenwel gedrongen de hoop te uiten, dat de nieuwe Kamer iets minder dan de vorige zal vasthouden aan haar systeem van schulddelging, waarvoor zij veel scheen ten offer te willen brengen.

Gaarne bekennen wij, dat de Vertegenwoordiging zich langzamerhand al meer en meer geneigd heeft betoond, om de publieke stoomwegen van Staatswege te ondersteunen. Maar een pozitief bewijs is van hare zijde noodig, om te weten te komen, hoever hare geneigdheid te dier zake gaat. Tot dusverre was in hare houding iets stugs, iets dat weerzin verried, om zich met spoorwegen door geldelijken staatssteun in te laten. Wij vermoedden destijds, dat de heer van Bosse in zijne spaarzucht aan die koele houding niet vreemd was. Intusschen, de heer van Bosse schijnt thans tot mildere inzigten bekeerd, en men zou haast beginnen te zeggen, dat hij thans de hand wel wat al te mildelijk opent. De vraag blijft, of de Tweede Kamer in de rigting van den heer van Bosse vooruit is gegaan. Wij staan er niet op, dat zij met den heer van Bosse gelijken tred houde; maar wij hebben er toch belang bij, dat zij iets of liever nog al veel laat vallen van de karigheid, waarmede zij zich vroeger toerustte, als er spraak was van spoorwegen, die Staats hulp zouden inroepen. Mogt men al bevinden, dat de Regering te ver is gegaan met de staats-inwilligingen aan de koncessie-Sloet-Reuchlin verleend; dat is geene reden om de Tweede Kamer nu te brengen tot een tegenovergesteld uiterste, waarbij men te weinig geeft en verhindert dat er iets tot stand komt.

Als er keus moest worden gemaakt tusschen eene uitgaaf, waarbij een twintigtal millioenen te veel aan de zijde van den Staat werden uitgegeven, maar tevens een net van spoorwegen werd aangebragt, en tusschen eene besparing van vele millioenen, die den aanbouw der spoorwegen zouden verhinderen, wij zouden geen oogenblik aarzelen, de millioenen ten offer te brengen om de spoorwegen te verkrijgen. Wij zijn overtuigd, dat de meerdere bloei, die daarvan het gevolg zou zijn, de verlorene millioenen met der tijd honderdvoudig zoude terug geven; middelerwijl de gemaakte besparing slechts het voordeel van eene karige rente zoude afwerpen.

Gelukkig staat de quæstie der spoorwegen niet op zulken voet, dat het noodig zal zijn, daaraan millioenen te loor te werpen. Men zal, vertrouwen wij, eene maat weten te vinden, die den Staat tot zulk eene hoogte tot steun moet dienen van eene spoorweg-onderneming, dat daarbij aller belangen genoegzaam zijn verzekerd. Die maat moet nog gevonden worden. De beraadslagingen der Tweede Kamer kunnen daartoe bijdragen, en welligt zullen deze van beslissenden invloed zijn. Het is daarom dat wij haar wenschen in herinnering te brengen, dat te dezer zake, zoo er twijfel bestaat, het publiek belang voorschrijft liever te mild dan te karig te zijn.

In haar Nommer van heden bespreekt de *Arnhemsche Courant* het vraagstuk der „te gemoet-koming in de financiëele bezwaren van onderscheidene gemeenten", waaromtrent bij de troonrede een wets-voordragt is toegezegd, en dat ongetwijfeld tot zeer uiteenloopende opvattingen in de Tweede Kamer aanleiding zal geven. De *Arnhemsche Courant* omschrijft de beteekenis van het woord „te gemoet-koming" op een stellige wijze. „Te gemoet-komen", zegt zij, „is eene gunst, eene weldaad bewijzen; het is hulpbehoevende gemeenten uit 's lands kas onderstand verleenen. Dit is de taak en roeping der landsregering niet; de gemeente-financiën zijn zuiver huishoudelijke gemeente-aangelegenheden, die de gemeente regelen en waarvan zij de lasten dragen moet. Wanneer gemeenten meer doen dan hare krachten veroorloven, moeten verantwoording en gevolgen geheel voor hare rekening komen. Neemt men eens het beginsel aan, dat het rijk de gemeenten, wier financiën in de war zijn, moet te-gemoet-komen, dan zullen weldra van alle kanten wissels op de schatkist getrokken worden; of wel het goevernement zal, om zich voor misbruik te vrijwaren, de bevoegdheid van uitgeven en beschikken der gemeenten, aan zulke knellende banden moeten leggen, dat van gemeentelijke autonomie niets meer overblijft. In beide gevallen moet de eindelijke uitkomst zijn, dat de gemeente-financiën en de gemeentelijke belastingen met die van het rijk vermengd en in elkander geweven worden. Het is de taak en roeping der landsregering juist het tegendeel te doen. In plaats van vermenging heeft men afscheiding, in plaats van, naar de omstandigheden gewijzigde, tegemoetkoming heeft men afdoende regeling noodig. Het rijk staat tegenover de gemeenten als eene hoogere, konstitueerende en organizeerende magt, niet als eene diakonie, die armen onderhoudt en voedt.

„Wanneer men uitgaat van het beginsel van tegemoetkoming staat men reeds op een verkeerd standpunt."

Met welk regt de *Arnhemsche Courant* in „uit 's lands kas onderstand verleenen aan hulpbehoevende gemeenten" de eenige beteekenis ziet van het zamengesteld werkwoord „te gemoet komen" vatten wij niet regt. Het schijnt veeleer dat door die uitdrukking bedoeld wordt het der gemeenten gemakkelijker maken in haar behoeften. Hiertoe kan de Staat middelen verschaffen, zonder uit de algemeene kas bijdragen te verleenen aan sommige gewesten. Er zijn nog andere wegen in te slaan, om een persoon of korporatie, die met financiëele zwarigheden heeft te worstelen, bijstand te verleenen dan het geven van aalmoezen. Wie hem met goeden raad ten dienste staat, komt hem, als men het woord streng wil opvatten, reeds te gemoet, en vooral doet hij dit, wanneer hij hem de baan openzet, om door eigen inspanning uit zijn moeijelijken toestand te geraken. Zoo het rijk de laatste taak tegenover sommige gemeenten vervult, handelt het werkelijk als „een konstitueerende en organizeerende magt," zonder de rol te spelen van „een diakonie, die armen onderhoudt en voedt."

De toestand van 's lands schatkist is thans gunstig genoeg om aan de mogelijkheid der afschaffing van sommige heffingen te kunnen denken, en een zinsnede in de troonrede gewaagt van het voorstellen eeniger verligting in de lasten der ingezetenen. De Regering zou, zoo zij met oordeel te werk gaat, de eene of andere soort van heffing kunnen laten varen, en tevens aan de gemeenten, die het mogten verlangen, vrijheid bezorgen, daarvan als eigen middel gebruik te maken. Op die wijze zou zij aan de gemeenten te gemoet komen zonder regtstreeksche bijdragen, en zonder schade toe te brengen aan de algemeene belangen. De ingezetenen van die gemeenten, wier financiën in bloeijenden staat verkeeren, zouden dadelijk in het genot treden der vermindering van de rijks lasten; de anderen konden die aanwenden om de financiëele bezwaren der plaatselijke kas te verligten. Aldus werden de laatsten gebaat zonder dat de eersten nadeel leden, en indien op deze wijze een einde werd gemaakt aan de drukking, die hier en daar zeer gevoelig is, en onlijdelijk dreigt te worden, zou er winst zijn voor elkeen.

De minister van Justicie heeft, in overleg met de kommissie, welke met de opneming van gevangenissen in het buitenland belast is geweest, het gewigtig onderwerp van het aan te nemen nieuwe strafstelsel onderzocht. Het rezultaat van dat onderzoek is, dat zijns inziens, omtrent een nieuw gevangenis- of strafstelsel de volgenden grondslagen kunnen worden voorgesteld, als: 1°. onderlinge [?] afzondering, in het algemeen, der veroordeelden tot gevangenisstraf van drie jaren of korter, met verpligting tot arbeid; 2°. gemeenschappelijke opsluiting bij dag, en afzondering des nachts, der veroordeelden tot gevangenisstraf voor meer dan drie jaren, met verpligting tot arbeid, en om die straf gedurende de laatste drie jaren in onderlinge afzondering te ondergaan; 3°. gemeenschappelijke opsluiting der veroordeelden beneden de zestien en boven de zestig jaren, tenzij de afzondering voor den tijd van niet meer dan ééne maand door den regter mogt

zijn uitgesproken; 4o. de bevoegdheid van regenten om, wanneer in de afzondering een dreigend gevaar voor de gezondheid naar ziel of ligchaam van den gevangene wordt gezien, die afzondering dadelijk te kunnen opheffen, onder goedkeuring van het hoofd van het departement van justicie. Naar deze grondslagen stelt de Regering zich voor, de vereischte bepalingen omtrent een nieuw gevangenis- of strafstelsel in het ontwerp van een nader eerste boek van een nieuw wetboek van strafregt op te voeren; welk nader ontwerp in deze zitting aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

De minister van Financiën heeft, ten aanzien van het tegen verminderd port frankeeren van gekorrigeerde drukproeven, bepaald, dat de door den korrektor op den kant gestelde en tot de proef-zelve betrekkelijke aanteekeningen en teregtwijzingen voor den drukker of zetter, als: het verzoek om nog iets na te zien, een nadere proef te zenden, af te drukken en dergelijke, als geoorloofd schrift behooren te worden toegelaten. (*U. Ct.*)

Volgens den *Times* zoude Engeland eene zeer edele staatkunde volgen. Over den afstand van Villafranca sprekende, zegt dat orgaan:

„Wij hebben, bij het einde der groote oorlogen, aan Frankrijk en Nederland hunne koloniën teruggeven, en wij zouden gaarne zien dat Oostenrijk, Pruissen, België en de Italiaansche Staten even goed als Ruslands bezittingen hadden aan gene zijde van den Oceaan. Inderdaad, wij kennen geen krachtiger waarborg voor het behoud van den algemeenen vrede, dan wanneer de staten van het Vasteland in het bezit zijn van afgelegene koloniën. Deze toch zouden, in geval van een oorlog met hen, in onze magt geraken. Wel verre dus, dat wij ons angstig maken over den aankoop door Rusland van eene schoone haven, welke eenige mijlen verwijderd is van ons eskader te Malta, moesten wij ons veeleer verheugen, dat de czaar ons zulk een uitmuntend onderpand van zijn toekomstig goed gedrag heeft gegeven. De Noordsche schildpad zal op deze wijze een ligchaamsdeel hebben, dat zij voortaan niet beschermen kan onder hare ondoordringbare schaal.

Dat blad wenscht dus dat de continentale mogendheden koloniën bezitten, opdat Engeland, in geval van oorlog, tegen haar een middel van dwang in handen hebbe. Zeer edelmoedig! maar de Engelsche pers moedigt hare regering ook wel eens in vollen vrede aan, in het koloniaal gebied van anderen te grijpen, b. v. de inbezitneming van Serawak, waarvoor ook de *Times* zoo zeer ijvert. Zou dit ook een middel wezen, om, zoo als de *Times* het noemt, den vrede te bewaren, of zou men zich alleen zulke handelingen veroorloven tegen hen, die men begrijpt dat niet ligt een oorlog tegen het edelmoedige Albion kunnen ondernemen? (*N. R. Ct.*)

Z. M. heeft benoemd: tot ontv. der dir. bel. en acc. te Bleiswijk c. a., B. H. van Haersolte, goedgekeurd de benoeming van Ch. R. Blandy, tot vice-konsul voor de eilanden Madura en Porto Santo; op zijn verzoek, eervol ontslagen: als ontv. der dir. bel. en acc. te Deil c. a., W. R. baron van Heeckeren van Brandsenburg, en in deszelfs plaats benoemd P. E. H. Leendertz.

'sGRAVENHAGE, 28 Sept. Door den minister van Oorlog is de levering van fourrage voor de troepen, alhier in garnizoen, toegewezen aan S. Trugg, voor den prijs van 62 cts. het hooi; 26 cts. het stroo en *f* 1,01 de haver.

— Heden morgen ten 10 ure hebben zich de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in een aantal rijtuigen naar het paleis des Konings in het Noordeinde begeven, ten einde en korps aan Z. M. en Z. K. H. den prins van Oranje de hulde der Tweede Kamer aan te bieden, en de verzekering te geven van hare belangstelling in de laatstelijk gevierde feesten bij gelegenheid van den achttienden verjaardag des kroonprinsen. Z. K. H. de prins van Oranje bevond zich mede in het paleis van zijnen Doorluchtigen Vader, om te gelijk met Z. M. de leden der Tweede Kamer te ontvangen. Toen deze in de gehoorzaal waren binnengeleid, heeft de voorzitter, de heer van Reenen, namens de Kamer van hare gehechtheid aan het Koninklijk Huis op nieuw de verzekering gegeven.

LEIDEN, 28 Sept. Op gisteren had eene kommissie uit het bestuur van de maatschappij der *Nederlandsche letterkunde*, bestaande uit den hoogleeraar N. C. Kist, als voorzitter, en den heer mr. J. T. Bodel Nyenhuis, als sekretaris, de eer, aan Z. K. H. den prins van Oranje, aan HD. paleis, bij bijzonder gehoor aan te bieden het diploma van het eere-lidmaatschap dier maatschappij, waarvan sinds meer dan drie vierde eeuw des prinsen voorouders en hooge bloedverwanten beschermheeren of eereleden geweest zijn. Z. K. H. heeft dit koninklijk met bijzondere welwillendheid aangenomen. (*L. Ct.*)

— De levering van fourrage voor de troepen alhier, is gegund aan H. van Casandt, voor den prijs van 50 cts. het hooi; 29 cts. het stroo en *f* 1,01 de haver.

GORINCHEM, 28 Sept. De persoon, die gisteren te Sleeuwijk is gearresteerd en alhier in het huis van arrest in verzekerde bewaring gesteld, heeft heden ochtend in zijne cel door ophanging een einde aan zijn leven gemaakt. (*H.*)

LEEUWARDEN, 27 Sept. Naar wij vernemen zullen de Staten dezer provincie, krachtens magtiging des Konings, worden bijeengeroepen tot het houden eener buitengewone vergadering in de eerste helft der maand Oktober, ten einde kennis te nemen van de aan de heren Sloet en Reuchlin, behoudens bekrachtiging door de wetgevende magt, verleende voorloopige koncessie tot den aanleg van de Noorder-spoorwegen en te beraadslagen over de daaromtrent in te dienen voorstellen. (*Leeuw. Ct.*)

BRAKEL, 25 Sept. Een noodlottig ongeval is hier heden op de paardenmarkt gebeurd. Zekere v. K, van Dreumel, door de paarden willende dringend om er een van te bezien, kreeg zulk een slag tegen den onderbuik, dat hij bewusteloos en in akeligen toestand nederviel. Men zegt dat hij reeds overleden is. (*A. Ct.*)

TER NEUZEN, 26 Sept. Eergisteren namiddag is de met granen, fourrages, enz. gevulde schuur van den landbouwer K. van Gassel, nabij het dorp St. Jansheer, afgebrand. Het is gebleken, dat de brand moedwillig door den krankzinnigen broeder van dien landbouwer is veroorzaakt. (*H.*)

MAASTRICHT, 25 Sept. Gisteren morgen terwijl men bezig was met het opbouwen der kerk te Wijck, gebeurde er een verschrikkelijk ongeluk. Een jongeling van 15 jaren, die aan het plafonneren was, viel van een steiger, waardoor hij den hoofdschedel op den vloer van het koor verbrijzelde, en weinig oogenblikken daarna den geest gaf.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Sept. Onder de verschillende redenen, welke men aan de reis van prins Napoleon naar Warschau toeschrijft, is er een volgens welke Z. K. H. den last zou zijn opgedragen om Z. M. den Keizer van Rusland te noodigen de manœuvres in het kamp te Châlons te komen bijwonen. Die gissing is zeer onwaarschijnlijk, daar Keizer Alexander den 3n Okt. in zijne hoofdstad wordt verwacht, en het kamp te Châlons den 15n dier maand moet opgeheven worden. Maar wat heden onwaarschijnlijk is kan morgen het tegendeel wezen en 't zou niet te verwonderen zijn dat Keizer Alexander, de uitnoodiging, waarmede prins Napoleon is belast, beantwoordende, met zijne tegenwoordigheid Parijs en het keizerlijke hof in 1859 zal komen vereeren.

— De begrafenis van prins Ghika is gisteren met de plegtigheden bij de Moldau-Wallakken in gebruik, volbragt. Er was daarbij een groote pracht ten toon gespreid. Op de paneelen van den lijkwagen, bespannen met zes paarden, die met zwarte kleeden bedekt waren, prijkten de wapenschilden van den Prins. Daarop volgde zijn gesloten rijtuig, bestuurd door zijne lieden en getrokken door zijne paarden, maar niet door die hem den dood veroorzaakt hebben. Een gala-rijtuig van het Turksche gezantschap, de koetsen van de prinsen Stirbey en Stourdza, voormalige hospodars van Wallachije en Moldavië, die van den heer Posejade, voormalig konsul-generaal in de Vorstendommen, en gehuwd met eene prinses Ghika, gingen voor twaalf rouwkoetsen. De lijkstoet volgde de boulevards naar *père la Chaise*, waar het lijk voorloopig in een graftombe is bijgezet, in afwachting dat het naar 't familie-graf nabij Buckarest zal worden vervoerd.

Een diepen indruk maakte de zaal, in het hôtel van den prins, die tot *Chapelle ardente* was ingerigt. Het gebalsemd ligchaam in uniform en met ordeteekenen bedekt, was in een met fluweel gevoerde kist ten toon gesteld, omringd van duizend waskaarsen en staande op eene verhevenheid onder een verhemelte. Geschaard om een, bij die gelegenheid, opgerigt altaar zongen de Grieksche priesters de getijden der overledenen. Ieder der aanwezenden had eene met een rouwfloers omwonden waskaars in de hand. Er is een oogenblik bij die plegtigheid dat de weduwe van den overledene van het hoofd tot de voeten in een zwarten sluijer gehuld, en gevolgd door hare bloedverwanten, haar overleden echtgenoot moet omhelzen. De prinses heeft aan hare geweldige aandoening geen tegenstand kunnen bieden, is in onmagt gevallen en men heeft haar naar hare kamer moeten dragen. Na verloop van weinige oogenblikken keerde zij terug en heeft volgens het aloud Moldaviesch Wallachijs gebruik het lijk tot op het kerkhof vergezeld. Prinses Ghika eene Fransche vrouw en munt zoowel door hart geest en talenten uit. In deze omstandigheden hee zij zich den naam, dien zij draagt, waardig getoon Ondanks de groote menigte, die zich in de stra Tronchet bevond is alles in de volmaakste orde afgeloopen

— In de haven van Toulon is aan boord van he stoomkorvet *Roland* den 25 Sept. een groot ongeluk ge beurd. Bij het doen van proefnemingen berstte de ke tel, ten gevolge waarvan 24 man zwaar gebrand en aan hunne wonden zijn overleden.

— Naar men zegt is een overeenkomst aan het ve drag van Tien-Tsin gehecht, krachtens welke Frank rijk en Engeland het regt hebben om te Kanton eta blissementen te vestigen. De grond aan ieder dier mogend heden afgestaan moet een haven hebben en 8 tot 1 kilometers groot zijn.

— De Russische Regering is voornemens het dagboe der verdediging van Sebastopol te doen drukken, waarto de Fransche Regering haar de Keizerlijke drukkerij te beschikking stelt, zoodat dit werk te Parijs het lic zal zien. Van Fransche zijde is een dergelijk wer onderhanden.

— De *Charivari* wordt bij opbod verkocht, volge den wil van een der eigenaars van dit blad, den he Huard. Men zegt, dat de heer Felix Solar, een asso cié van Mires, en vaudeville-dichter, het blad wil koopen

— De tabaks-oogst is in de departementen, waa men zich sedert een paar jaren met die kultuur bezig houdt, uitmuntend uitgevallen.

— Uit brieven van Madrid blijkt dat de minister va Binnenlandsche Zaken aldaar, onder dagteekening va den 21sten dezer, aan de hoofden der gewestelijke be sturen eene aanschrijving betrekkelijk de aanstaande ver kiezingen tot zamenstelling eener nieuwe Kamer va Volksafgevaardigden heeft gerigt, welke ook belangrijk verklaringen omtrent de staatkunde des goevernement in het algemeen bevat. „De tegenwoordige minister zoo leest men daarin, zijn voornemens het bewind m de in werking zijnde konstitutie te voeren, want het hunne overtuiging, dat de stipste naleving harer be palingen voor het land heilzamer zal zijn dan een wijziging, die, hoe welgevallig zij overigens ook zij moge, de maar al te bedroevende onbestendigheid onze grondwetsbepalingen nog grooter zou maken.

„Buitendien zijn er politieke wetten te maken e administratieve hervormingen in te voeren: aan beide z het goevernement zijne zorg wijden met den vasten w om 's lands rijkdom te ontwikkelen en om zijn bestu tot volmaaktheid te brengen.

„De ministers hebben besloten de vrijmaking der i de doode hand zijnde goederen aan burgerlijke kollegi of gestichten behoorende, onverwijld ten uitvoer te le gen en aan de Cortes de wetten voor te dragen, d noodig zijn om aan het gewestelijke en het gemeentelijk bestuur zulk eene inrigting te geven, dat het meer o afhankelijk in administratieve aangelegenheden word zonder dat de behoorende werking van het staatsgez worde verlamd.

„De vrijmaking der in de doode hand zijnde goed ren, welke aan kerkelijke ligchamen toebehooren, wor voorzeker door de ministers gewenscht; maar zij zoud niet met den godsdienstzin van H. M. de Koningin e met hun eigen godsdienstig gevoel te rade gaan, zij niet trachtten dien maatregel in overleg met de Heiligen Stoel tot stand te brengen en daarbij 's lan belangen met de verhevene belangen der Kerk te ve eenigen. De vrijmaking der in de doode hand zijnd goederen wordt in Spanje door alle aan de dynastie ve knochte partijen goedgekeurd, en door ze te verweze lijken handelt het goevernement naar den wensch v bijna de geheele natie: hiervan is het zeker.

„Niet minder algemeen is de overtuiging, dat de t gekomen is om de centralizatie in 's rijks bestuur te ve minderen; het goevernement vleit zich dan ook met hoop, dat zijn daartoe strekkend plan insgelijks de alg meene goedkeuring zal wegdragen.

„Eindelijk wenschen de ministers bij eene nieuwe w de regtbank van gezworenen weder te belasten met beregting der misdrijven door de drukpers begaan de behandeling van aangelegenheden, die een onderw van openbare diskussie mogen uitmaken. Schijnt zu eene bepaling uit het politieke oogpunt aannemeli zij is het voorzeker niet minder, wanneer men op h maatschappelijk gewigt let, want zij zal degenen, met de toepassing van de eeuwige beginselen des re belast zijn, buiten den heeten strijd der staatsparti houden. In dit tweeledig opzigt zal zij, naar de ove tuiging van Harer Majesteits goevernement, heilrij vruchten dragen; en het zal eene niet geringe eer vo de tegenwoordige Regering zijn, het in Spanje tot m toe zoo onzekere lot van het groote en onschatb werktuig der hedendaagsche beschaving tot zekerh gebragt te hebben.

„Dat zijn de voornaamste maatregelen, welke goevernement voornemens is onverwijld te bewerkst gen of in den vorm van wetten aan de Cortes in h ne aanstaande zitting voor te dragen. Doch daa

bepalen de plannen des goevernements zich niet. Ofschoon het vooreerst zijne zorg inzonderheid aan de politieke maatregelen wijdt, daar zulks door de tijdsomstandigheden wordt gevorderd, kunt gij aan de kiezers verzekeren, dat het aan de behartiging van 's lands stoffelijke belangen voortaan den regtmatigen voorrang zal geven, dat het ze met hulp van wetsbepalingen en van administratieve maatregelen zal bevorderen en dat het trachten zal de door langdurige worstelingen uitgeputte geestkracht der natie naar die wel niet schitterende maar veilige baan te leiden.

„Kortom, de natie mag zich verlaten op de wijsheid van den Troon en op de liefde, welke de Koningin haar toedraagt; en de tegenwoordige ministers zullen onafgebroken werkzaam zijn om Hare Majesteits weldadige inzigten te bevorderen; zij willen medewerken om de aloude grootheid der monarchie te herstellen op de hechte grondslagen welke gelegen zijn in algemeene welvaart, in onbetwistbare eerlijkheid van het bestuur en in getrouwe toepassing van het reprezentatieve regeringsstelsel. Dat is een onschatbaar goed, hetwelk Spanje aan de tegenwoordige dynastie zal verschuldigd zijn."

Vervolgens worden in de cirkulaire aan de goeverneurs voorschriften voor hun gedrag bij de verkiezingen gegeven. Zij moeten den bijstand aannemen van allen die zich ter goeder trouw vereenigen met eene staatkunde, welke tot hoofddoel heeft de bestaande staatsinstellingen te bevestigen; zij behoeven geen acht op partijnamen te slaan, wanneer degenen, die daarmede bestempeld worden, ten aanzien der dynastie, der konstitutie en der voornaamste politieke vraagstukken geene gevoelens voorstaan, welke met de boven aangewezen inzigten des goevernements in strijd zijn. Zij zullen geen bevel ontvangen om kandidaten aan de kiezers op te dringen; het goevernement verlangt niet de stelselmatige uitsluiting van eenige kleur of van eenigen staatsman; het zal niet gedoogen dat de overheid bij de verkiezingen van de onpartijdigheid afwijke door geweld te bezigen of de wetten te schenden.

Tevens echter wordt door den goeverneurs voorgeschreven, bij de verkiezingen den regtmatigen invloed uit te oefenen, dien zij door hunne ambtsbetrekking bezitten; en te beletten, dat de kiezers geene andere stem dan die van de oppozitie hooren, daar de ministers de staatkunde, welke zij meenen te moeten aannemen als heilrijk voor het vaderland, voor de kiezerskollegiën evenmin onverdedigd mogen laten als voor de Cortes.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Sept. Het nu in de dagbladen medegedeeld wordend traktaat met China heeft in de handelswereld van Engelands hoofdstad een levendige tevredenheid gebaard.

— Officiëele stukken van Britsche diplomaten of konsuls, aan Chineesche overheden gezonden, worden oorspronkelijk in het Engelsch geschreven en daarna in het Chineesch vertaald; maar mogt die vertaling met het oorspronkelijke niet overeenstemmen, dan wordt de Engelsche tekst door de Engelsche Regering als de ware aangemerkt. Dit heeft ook plaats met het traktaat van Tien-Tsin, waarin de bepaling voorkomt, die onder anderen voorschrijft, dat in geen officiëel Chineesch stuk het schrijfteeken, waarmede het woord „barbaar" wordt uitgedrukt, gebezigd mag worden.

— Het goevernement heeft eergisteren zes schepen gehuurd tot het overbrengen van troepen naar Indië.

— Men wil, dat het vertier te Londen steeds op eene meer of minder bedenkelijke wijze gestremd is en blijft. Het handelsverkeer is zeer verminderd en de beweging der scheepvaart te Londen, die gewoonlijk 500 à 600 bedroeg, is thans niet meer dan van 200 à 300 schepen. Vooral is de vermindering groot in het nog loopende jaar, wat betreft den uitvoer van Engelsche handelsartikelen.

— Het schijnt thans stellig, dat het gebrek aan den transatlantischen kabel op wetenschappelijke wijze is verklaard, dat de oorzaak er van niets verontrustends heeft en het hulpmiddel betrekkelijk zeer gemakkelijk zal aan te wenden zijn; hoewel voor de juistheid van een en ander niet geheel wordt ingestaan, zou men toch eenige hoop mogen voeden, want de Zaturdag jl. voor 320 £ onverkoopbare aandeelen zijn heden tot 500 £ gestegen.

— Uit Bombay heeft men berigten uit Indië, dd. 7 September. In den toestand was weinig verandering ontstaan ondanks het berigt van een nieuwe nederlaag der muiters van Gwalior en de inname van het fort Procurce door generaal Napier.

Er heerschte rust in de prezidentschappen van Punjaub, Bombay en Madras.

— In al de havens aan het Kanaal en den Oceaan worden toebereidselen gemaakt ter voorkoming van schade, die veroorzaakt zou kunnen worden door het groote evennachtsgetij in de volgende maand.

— In verscheidene gedeelten van Engeland wordt geklaagd over de slechte bezorging der brieven. In korten tijd zijn te Londen zes brievenbestelders tot deportatie veroordeeld wegens het openen en ontvreemden van brieven. Te Exeter is een dienstmeisje in hechtenis genomen, die bij een postmeester des ochtends en 's avonds de brieven moest stempelen, en in den loop van den zomer er 30 geopend en vernietigd had.

— De heer F. Barens, hield een paar dagen geleden, in de nabijheid van Mundford, graafschap Norfolkshire, een jagtpartij. Op éénen dag werden niet minder dan 641 patrijzen, 41 hazen, 14 konijnen, 2 kwartels en 1 snip geschoten; te Gunton op éénen dag 360 patrijzen en te Melton op een dag 166 veldhoenders en 23 hazen.

— In het verleden jaar zijn uit Groot-Brittanje en Ierland 212,875 landverhuizers scheep gegaan. Een aanzienlijke vermeerdering, vergeleken bij de twee vorige jaren, daar in 1856 dat getal 176,554, en in 1855 176,807 zielen bedroeg. Ten vorige jare vertrokken er 126,905 naar de Vereenigde Staten, 21,001 naar Kanada en de overige Britsche koloniën; 61,248 naar Australië en 3721 naar andere gewesten. Er waren 120,279 mannen en 89,202 vrouwen; 161,685 waren boven de 14 jaren oud. Zij die zich in Noord-Amerika hadden gevestigd, zonden hunnen hulpbehoevende betrekkingen en vrienden in de Ver. koningrijken de aanzienlijke som van 593,165 £; in de twee vorige jaren bedroegen die sommen 951,000 £ en 873,000 £.

— Als een staaltje van hoffelijkheid in de polemiek der Amerik. bladen dienen de volgende benamingen, voorkomende in zeker blad tegen den redakteur van een ander blad: „bloedige Heinzen," „eerlooze hansworst," „litterarische smeerlap," „bloedige Falstaff," „slagershond," „akelige mops," „gemeene schooijer," „onbeschaafdste, leelijkste kerel van de Vereenigde Staten," „duitsche krokodil die, zoo als iedereen weet, slechts uit een grooten muil en uit een wijde maag bestaat," „oude giftmenger van de groote-straat," „letterkundige dief, normaal-kannibaal", „waanzinnige haring", enz."

— De korrespondent van den *New-York Herald* schrijft uit Bogota, dat de Fransche afgevaardigde aldaar was aangekomen, stipte bevelen van zijn goevernement medebrengende om elken Franschman die zich tegen hem of tegen de Fransche Regering uitliet, naar Frankrijk over te zenden, doch dat de Grenadasche Regering geweigerd had het oor aan zulke voorstellen te leenen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 27 Sept. De *Voss. Zeit.* is heden ochtend verschenen zonder het hoofdartikel, 'twelk aanleiding tot het in beslag nemen van het blad gegeven heeft; die krant maakt daarvan eeniglijk melding, zonder er de oorzaak van aan te geven. De *Nation. Zeit.* zegt in haar avondblad, dat er geen reden is gegeven, waarom men den vorigen dag ook dat blad in beslag heeft genomen. De redakteur van een ander blad te dezer stede zou in de vorige week een officiëele waarschuwing hebben ontvangen.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 Sept. Heden ochtend werd het kongres wegens den letterkundigen eigendom geopend. De vergadering was talrijk en werd voorloopig voorgezeten door den heer Faider, prezident van de kommissie van organizatie, bestaande, buiten hem, uit de heeren Vervoort, Romberg, Baron, Vanderkelen, Fetis, Portaels, Geefs, Stallaert en Casier. Na de verkiezing van het bureau werd de heer Ch. Rogier tot eere-prezident benoemd. Vervolgens berigtte de heer Faider dat de Koning de uitnoodiging had aangenomen en de zitting van Woensdag zou bijwonen. Na welke zitting een feestmaal zou gehouden worden. De heer Romberg, sekretaris-generaal, maakte bekend dat 550 personen tot het kongres waren toegetreden, doch dat slechts 300 leden er aan deel zouden nemen, aangezien velen door omstandigheden belet waren er op te verschijnen.

— Men verneemt, dat de Hertogin van Brabant de gegronde hoop mag koesteren, eerlangs een nieuwen telg aan het koninklijk geslacht te zullen schenken.

STADSNIEUWS.

236ste Staats-Loterij. (Prijzen van ƒ1000 en daarboven). 5de Klasse, 14de Lijst: N°. 1266, 4374 en 16019 ieder ƒ1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 September.

BEVALLEN (24 Sept.): Vrouwe T. J. H. van Lilaar, geb. Thijssen, 2 D. — (25 Sept.): C. W. Bart, geb. de Jong, D. — S. C. Booiman, geb. Ter Windmole, D. — (26 Sept.): A. B. Duncker, geb. Filbry, doode D.

OVERLEDEN (24 Sept.): A. M. Küller, 7½ j. — (25 Sept.): W. J. van Wijk, wed. W. Rebel, Jr., 65 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Sept. België 2½ pc. 57; 4½ pc. 99⅜; Metal. 81⅝; Nation. 82⅛; Spanje 1¼ pc. 29p; 3 pc. 40½.

PARIJS, 28 Sept. Rente kont. 4½ pc. 96.50, op tijd 3 pc. 73.30; Fr. Oost. Spoorw. 673; Spanje 1½ pc. —; 3 pc. 40⅝; Rom. Leening —.

MADRID, 27 Sept. Spanje 3 pc. 41.25; 1½ pc. 30.30.

LONDEN, 28 Sept. Cons. 98⅛; Braz. 5 pc. ——; 3 pc. Mexiko 22⅛; 4½ pc. Peru 90¼; 3 pc. id. 71½; 4½ pc. id. doll. bonds 76½; Grenada uitgest. 5⅞; id. werkelijke 21¾; 3 pc. Venezuela 40¼; 2¼ pc. id. 15; 5 pc. Port. 46⅞; 3 pc. Spanje 46½; 1½ pc. id. 29¾; Amortiz. 11½; Coupons 6; 4½ pc. Russen 100¼; 5 pc. id. 111¼; 2½ pc. Holland 66; 4 pc. id. 102⅝; Illinois Shares 79 id. 7 pc. Oblig. 81½; Sardinië 93.

WEENEN, 28 Sept. Metall. 5 pc. 82¾; Nation. 83⅜; Bank-Aktiën 950; Noord-Bahn akt. 177; Credit Anst. 253; O.-Fr. Spoorw. akt. 269; Saltzb. 100½; Lomb. Venetiaans. 104½; Wissel op Londen 3/m. 9.58; Goud 5¾; Zilver 1⅛.

BERLIJN, 28 Sept. Stiegl. 5de serie 103⅞; 6de id. 108⅛; Rusland 5 pc. 110⅜; Pruiss. Staats. 4½ pc. 100⅝; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 21¼, Parijs 80, Hamburg 150⅜, Amst. 142, Petersburg 99½, Diskonto 4.

HAMBURG, 28 Sept. Mexikanen 5, Spanje 3 pc. 38¼; 1½ pc. 28¼, Rusland 5 pc. —, 4½ pc. —, Vereinsbank 98, Noord-Duits. bank 90½, Wissel op Londen kort 13.06¾; 3/m. 13.05⅜, Amsterd. 35.70, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 28 Sept. Metalliek 5 pc. 80¾, Spanje 3 pc. 40; 1½ pc. 29¼, Wissel op Londen 117⅞, Weenen 116¾, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 4.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		28 SEPT. 4½ u.	a		gebl.
Amsterdam, Thesaurie .	5 pCt.		"		
Nederl. Bank	4 "		"		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	65	"	65⅛	
Dito Dito	3 "	76⅞	"	76 15/16	
Dito Dito	4 "	98⅞	"	98 15/16	
Amortis. Syndik. . .	3½ "	94½	"		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ "	141⅞	"	142¼	142
Oost-Ind. Leening .	4 "	98½	"		
Aand. Holl. Spoorweg. .			"		
Leening idem	4½ pCt.	100⅛	"		
Aand. Rijn-Spoorweg .	4½ "	101¼	"		
Maatschappij van Weld.	4 "		"		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ "		"		
Dito bij *Rothschild* .	2½ "	53½	"		
Frankrijk, Certifikaten .	3 "		"		
Spanje, Obligatiën .	1½ "	29⅜	"	29⅝	29¼
Dito . . .	3 "	45½	"		
Dito Binnenl. . .	3 "	40¼	"		
Amortisable Schuld		11⅞	"	11⅝	
Bewijzen Coupon		5¾	"	5⅞	
Crediet Instel. bij *Prost & Cᵉ*.			"		
Portugal, Obligatiën .	3 pCt.	46⅞	"		
Dito 1856 . . .	3 "	45 11/16	"	45¾	
Dito Uitgestelde . .			"		
Rusl., Obl. bij *Hope en Cᵒ*.	5 pCt.	106¼	"	106⅜	106¼
Dito bij idem 1828/1829	5 "	104¼	"		
Cert. bij idem 1831/1833	5 "	91⅝	"	92⅜	
Dito bij idem 1840 .	4 "	86½	"		
Dito bij *Stieglitz*	4 "	86½	"		
Dito Nieuwe	4 "		"		
Dito 5de Serie	5 "		"		
Dito 1855, 6de Serie	5 "		"		
Dito adm. te Hamburg	5 "		"		
Dito dito te Londen .	5 "	101⅞	"		
Dito dito	4½ "		"		
Inschrijving in Assignat.	6 "		"		
Certifikaten van dito .	6 "	67	"	67¼	
Spoorweg Aktiën .	5 "		"		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ		"		
Obligatiën . . .	4 pCt.	82	"	82¼	
Pruissen, Obligatiën .	4½ "		"		
aandeelen 1854 .	3½ "		"		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C*.	5 "	81¼	"		
Dito dito . .	4 "	62¾	"		
Dito Metalliek .	5 "	77 11/16	"	77⅞	77 13/16
Dito Rente Amsterdam	5 "	87⅜	"	87½	
Dito Nationale 1854 .	5 "	78¼	"	78 7/16	78 5/16
Dito dito .	2½ "	39¾	"	39 11/16	
Weener Bank-Aktiën .	ƒ	1115	"		
Dito Aand. fl. 250, 1839 .		394			
Dito dito ƒ 250, 1854	4 pCt.				
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Napels, Cert. bij *Lam. en B*.	5 "				
Dito bij *Rothschild* .	5 "				
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "	101⅜	"		
Dito	3 "		"		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	100	"		
Dito 1839 van £ 100 .	5 "		"		
Dito 1843 . £ 100 .	5 "	99⅞	"		
Dito 1852 . . .	4½ "		"		
Sardinië . . .	5 "		"		
Peru, Geldl. 1854 .	4½ "		"		
Dito te Parijs . .			"		
Ecuador, Oblig. 1855 .	1 "	14	"	14⅛	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4¾ "	37	"		
Dito Uitgestelde .	2¼ "	13⅞	"	13⅝	13¾
Grenada, Obligatiën .	3¾ "	19⅜	"		
Dito Uitgestelde . .		5⅞	"		
Mexiko dito . . .	3 "	20 9/16	"	21	20 15/16
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	ƒ		"		
Dito dito	" B "		"		
Dito bij *Rothschild* . .	6 pCt		"		
Amerik. Bank-Aktiën . .			"		
Illinois Spoorweg-Aandeelen		82	"		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	85	"	85¼	85¼
Louisiana . . .	[illegible]	101¾	"		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 "	41 1/16	"		

Handel-Maatschappij kontant 142, ½; Russische Spoorweg doorgel. 249.

Ofschoon de Oostenrijksche aanvankelijk blijken gaven van williger stemming, zijn ze evenwel later terug geloopen. Mexikanen en Illinois zijn merkelijk gunstiger gestemd gebleven. In overige fondsen was geen verandering.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3½ pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	f 55¾	2/m. Livorno	f 39⅛
Zigt „	„ 56¼	„ Napels	„ 80½
2/m. Bordeaux	„ 55½	„ Petersburg	„ 1.72½
⅛/m. „	„ 55⅝	6/w. Weenen	„ 34⅜
3/m. Madrid	„ 237	„ Augsburg	„ 35½
„ Cadix	„ 239	„ Frankfort	„ 99
„ Seviliё	„ 236	2/m. Hamburg	„ 34$^{15}/_{16}$
„ Bilbao	„ 236	Zigt „	„ 35$^{3}/_{16}$
„ Lissabon	„ 40½	2/m. Londen	„ 11.70
„ Porto	„ 40½	Zigt „	„ 11.77½
2/m. Genua	„ 45¾	Rotterdam	„ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHEDAM, 28 Sept. Gerst. Verkocht: 134/2 ℔ Windau ƒ204 3/m. — Moutwijn ƒ16,50; Jenever ƒ22,—; Amst. Proef ƒ23,25; per Ned vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ0,80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Sept. Finoco, Panorama, Catania.
HELVOET, 28 Sept. Wragge, Wilhelm, en Mooi, Ettje, beide Triëst.
BROUWERSHAVEN, 28 Sept. Lourens, Jason, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 29 Sept. De Boer, Henriëtte Geertruida, Batavia. - Tholen, Jacob van Cleef, Smirna. - Visser, Gezusters, New-York. - Schuth, Zwerver, Triëst.
HELVOET, 28 Sept. Admiraal Ver-Huell (st.), Havre.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

CARDIFF, Balmoral, D. Lovius: 1148 staven IJzer, Wm. Kolkman, te Dordt.
HULL, Swanland, Sadler: 1281 staven, 352 bossen, 184 platen IJzer, 40 bundels Staal, Wm. Kolkman, te Dordt.
——, Alert, Forth: 605 staven, 400 bossen, 58 platen IJzer, 2 bossen Staal, Wm. Kolkman, te Dordt.

DORDRECHT.

BONESS, Vigilant, J. Clarck: 135 tons Gietijzer, Willem Kolkman.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 September, in lading naar:

Mannh., Ludwigsh. en Heilbron.	J. Knipping, Anna Catharina.
Keulen.	J. H. Kamps, Cöln N°. 4.
Frankfort.	G. J. Andres, Frankfort N°. 9.
Duisburg.	R. van Beek, Dankbaarheid.
Dusseldorp.	G. van den Berg, Jonge Carel.
Mannheim.	I. J. Reindorp, Rhijnstroom.
Coblentz.	J. van Steenoven, Op Hoop van Zegen.
Mainz.	J. Schaubruch, Mainz N°. 1.

AMSTERDAM, 24 September, vertrokken naar:

Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Coblentz.	P. van der Poll, Helena.
Urdingen.	A. J. Hoorn, Vrouw Hendrika.
Dusseldorp.	J. G. Fenster, Mein Vergnügen.
Duisburg.	J. van der Poll.
Mannheim.	F. Kroell, Stolzenfels.

Rijnhoogte: ARNHEM, 28 September 7 p. 5 duim. KEULEN, 28 „ 5 vt. 2½ „

Advertentiën.

KRUIDENIERSBEDIENDEN.

Wordt gevraagd, om dadelijk of zoo spoedig mogelijk in dienst te treden, een **Kruideniersbediende**, van de R. K. Godsdienst. Reflecterenden adresseren zich *franco* onder lett. A. Z. bij den Boekhandelaar J. H. SOMMER te *Doesborgh*. (611)

(512) De ondergeteekende verwittigt zijne Begunstigers, dat zijn Magazijn in ruime mate is voorzien van de nieuwste **Haarden, Kagchels** en **Haarstellen**, als ook **Kast, Circulair** en gewone **Kookkagchels** en **Keukenbehoeftens**, enz.
J. UIJEN,
Riemstraat te Nijmegen.

Pensionnaat voor Jongejufvrouwen.

BESTUURD DOOR

de Religieuzen Ursulinen te Hamont

(*Belgisch Limburg*).

De intrede der Leerlingen is bepaald op Donderdag den 30 September.
Het jaarlijks kostgeld bedraagt 300 franken.
Voor verder onderrigtingen en prospectus kan men zich tot de Overste van het Instituut wenden. (609)

(613) In eene school voor Jonge Jufvrouwen, wordt gevraagd eene **KWEEKELINGE**, van de R. C. Godsdienst, om in het onderwijs behulpzaam te zijn, voor wie tevens de gelegenheid bestaat om zich verder te bekwamen.
Reflekteerenden adresseren zich *franco* per briefje onder Letter B., bij den Uitgevers dezer Courant.

STOOMBOOT-DIENST
tusschen
Zierikzee en Rotterdam,
en tusschenliggende plaatsen en veeren;
DIRECTE VAART MET DE
STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand October 1858.

Van ZIERIKZEE:		u.	m.	Van ROTTERDAM:		u.	m.
Vrijdag 1,	's morg.	7	30	Zaturd. 2,	's morg.	11	—
Zondag 3,	„	10	—	Dingsd. 5,	„	6	—
Woensd. 6,	„	10	30	Dond. 7,	„	6	—
Vrijdag 8,	's midd.	12	—	Zaturd. 9,	„	6	30
Zondag 10,	„	12	—	Dingsd. 12,	„	8	—
Woensd. 13,	's morg.	5	—	Dond. 14,	„	9	—
Vrijdag 15,	„	6	—	Zaturd. 16,	„	10	—
Zondag 17,	„	8	30	Dingsd. 19,	„	11	—
Woensd. 20,	„	10	30	Dond. 21,	„	6	—
Vrijdag 22,	„	11	—	Zaturd. 23,	„	6	—
Zondag 24,	„	11	30	Dingsd. 26,	„	8	—
Woensd. 27,	„	5	—	Dond. 28,	„	9	—
Vrijdag 29,	„	6	—	Zaturd. 30,	„	10	—
Zondag 31,	„	8	30				

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan het Groote Hoofd.
Reizigers, met den Rijnspoorweg aangekomen, gelieven zich aan te melden bij de Directie van het Station tot doen van sein, in welk geval de naar Zierikzee vertrekkende Stoomboot aldaar zal aanleggen.
De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later komende blijven dezelve tot de eerstvolgende reis liggen.
Te Dordrecht betaalt men voor het aanteekenen der goederen, 5 cent voor elk adres.
Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zanh, Marktp. B, 217. Willemstad, bij den heer A. Schippers. (605)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en J. S. DE HA[AN]
wordt met succes gedebiteerd:
DE GEBRUIKEN EN PLEGTIGHEDE[N]
DER
Roomsch Katholieke Kerk,
Met Geschiedkundige Aanteekeningen, ten dienste [der] Katholieke Jeugd. Vrij naar het Hoogduitsch, van
JOZEF ANTONY,
Hoogleeraar te Munster.
door H. J. SONJEE, R. C. Pastoor te Noordwijk.
Tweede herziene druk.
Prijs 25 Cents.

De Uitgevers hebben den prijs van dezen 2den d[eel] van dit voor de Jeugd zoo nuttig werkje 10 cents la[ger] gesteld dan den eersten druk, om het boekje, dat do[or] vele Heeren Geestelijken wordt aangeprezen, meer al[ge]meen te verspreiden.

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is [van] de pers gekomen en wordt aan de HH. Inteekenaren verzonden:
KERKELIJKE GESCHIEDENIS
voor
ROOMSCH-KATHOLIEKEN,
BEWERKT DOOR
H. J. SONJEE,
R. K. Pastoor te Noordwijk.
(MET BISSCHOPPELIJKE GOEDKEURING.)
Tweede Deel. Prijs ƒ 2.75.

In dit deel worden twee Tijdvakken behandeld, Vijfde Tijdvak van Paus Gregorius VII (1073) tot P[aus] Bonifacius VIII (1303), en het Zesde Tijdvak, van [den] dood van Paus Bonifacius VIII tot aan de groote w[es]tersche scheuring (1517). Voorts volgt daarachter [nog] een Aanhangsel, waarin besproken word en een[ige] Kloosterorden en Heiligen van dit tijdvak.
Het 3e deel is ter perse, terwijl het geheele werk [in] 4 deelen kompleet zal zijn.
Ook wordt bij bovengenoemden uitgegeven:
Over de Tien Geboden van God en de V[ijf] Geboden van de H Kerk, uit het Duit[sch] gevolgd, door C. STOLK, Pastoor te Leidschenda[m]
Prijs . . . . 40 Cen[ts]

In den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:
EENE NIEUWE EDITIE VAN
VIES DES SAINTS
D'ALBAN BUTLER ET DE GODESCARD
avec le Martyrologe romain, un traité de la canonisation des Saints, le Panégyrique des Saints et Martyrs par le **diacre Constantia**, l'opuscule de **Lactance** sur la mort [des] persécuteurs de l'Eglise, un Traité *revu* des fêtes mobiles, renfermant le Discours du **cardinal Giraud** sur le Sacré-Cœur;
édition augmentée
de notes nouvelles, d'un grand nombre de vies inédites:
J.-B. de la Salle, Jean Grande, Ignace Azevedo, Pierre Claver, Paul de la Croix, Jean de Britto, André Bob[ola], les nouveaux martyrs du Tonkin, Germaine Cousin, etc., etc., etc.
PAR M. L'ABBÉ TRESVAUX, CHANOINE ET VIC.-GÉN. DE PARIS,
auteur de l'*Histoire de la persécution révolutionnaire en Bretagne, etc., etc.*
et de Réflexions placées après la première vie de chaque jour,
par M. l'abbé HERBET, chanoine hon. d'Amiens, auteur de l'Imitation méditée, etc.,
entièrement revue
PAR M. LE GLAY, CHEV. DE L'ORDRE DE ST-GRÉGOIRE-LE-GRAND, CORRESP. DE L'INSTITUT
auteur du *Cameracum christianum*, etc.
et enrichi de trois nouvelles tables
(*outre la table des matières et celle chronologique*)
1° table générale de tous les noms des Saints du Martyrologe (*avec le mot latin*);
2° faits, traits d'histoire, réflexions propres à être cités dans les instructions et dans les leçons de catéchisme;
3° cours de lectures et sujets de méditations tirés des *reflexions* de la première vie de chaque jour.
6 volumes grand in-8° à deux colonnes . . . . ƒ 21.[..]
CETTE ÉDITION EST ORNÉE
DE DEUX BELLES GRAVURES SUR ACIER ET DE 365 LETTRES-INITIALES ILLUSTRÉES.
En une lettre adressée à l'éditeur, Mgr. l'Archevêque de Cambrai recommande cette édition en ces term[es]:
„Je vous félicite de l'heureuse pensée que vous avez eue de donner une édition des VIES DES SAINTS *de B[utler] et de Godescard, avec des additions et des notes qui completent cet excellent ouvrage, et qui doivent en re[ndre] la lecture encore plus instructive et plus edifiante. C'est un nouveau service que vos presses, dont les pro[ductions] ont toujours été si parfaitement catholiques, rendent à la religion.*
„Le pieux et savant concours que vous prêtent M. l'abbé Tresvaux, M. l'abbé Herbet et M. le do[cteur] Le Glay, ne peut manquer d'assurer à cette importante publication la confiance et l'intérêt du clergé et des p[...]
†R.-F., *Archevêque de Cambrai.*

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.